Uw tuin vol vlinders

Veel vlinderliefhebbers beleven plezier aan hun tuin. Door rekening te houden met de eisen van vlinders, is uw tuin om te toveren tot een paradijsje voor mens en dier. Het boekje *Vlinders in uw tuin*, dat als warme broodjes over de toonbank ging, heeft een geheel herzien vervolg gekregen: *Uw tuin vol vlinders.*

Tim Pavlicek-van Beek
Liesbeth ten Hallers-van Hees

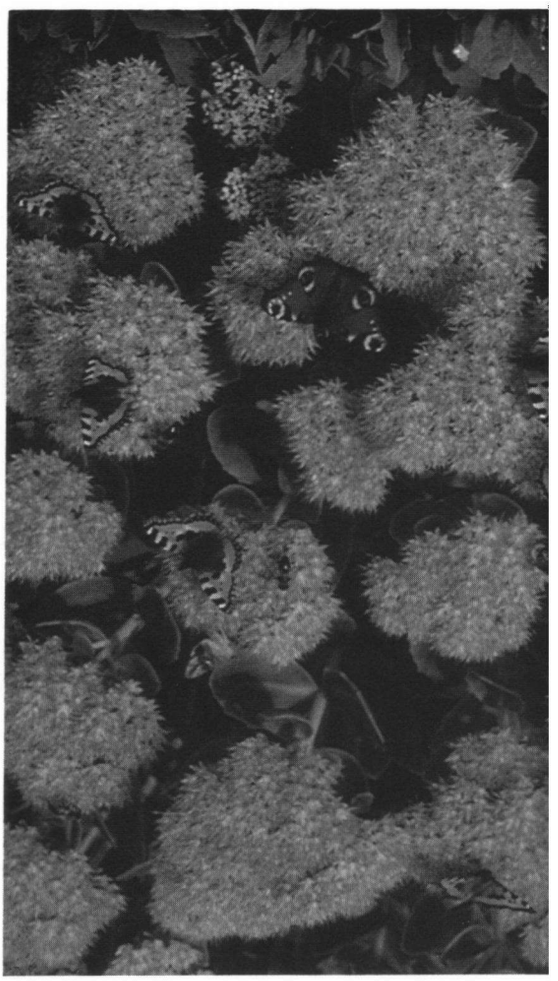

In het Vlinderjaar 1989 kregen, door publiciteit via radio, televisie, kranten en tijdschriften, steeds meer mensen interesse in het wel en wee van onze vlinderfauna. Met name voor het boekje *Vlinders in uw tuin* is zoveel belangstelling dat 'nee' verkoop dreigde.

In de afgelopen jaren hebben onderzoek en ervaring veel nieuwe informatie opgeleverd. Een zestigtal donateurs van de Stichting heeft met extra aandacht naar de vlinders in hun eigen tuin gekeken. Zo zijn veel waardevolle gegevens verkregen.

Een goede vlindertuin is zonnig, bevat genoeg nektar- en waardplanten en ligt beschut. Foto Inge van Halder

Zowel de plantsoenendiensten in stad en dorp als particuliere tuinbezitters staan steeds vaker een natuurlijker aanpak binnen de woonomgeving voor dan vroeger. Er is meer begrip voor de relatie plant - dier en voor het totaal aan levende organismen. Tegelijkertijd is er minder behoefte aan de keurige border langs het biljartlakengladde gazon. Door plantenkwekers wordt ingespeeld op de veranderende vraag. Zij komen met een ander assortiment op de markt, zoals inheemse soorten en soorten met enkelvoudige bloemen en met meer geur en nektar.
Voor De Vlinderstichting was dit voldoende aanleiding om aan het boekje *Vlinders in uw tuin* te verbeteren en een nieuwe titel te geven: *Uw tuin vol vlinders.*

In het eerste gedeelte van dit boek wordt uitgebreid ingegaan op de eisen die vlinders stellen aan hun leefmilieu.
De verscheidenheid aan levensvormen komen naast de volledige gedaanteverwisseling aan bod. Ei, rups, pop, vlinder passeren de revue. Dag- en nachtvlinders worden vergeleken, stand- en trekvlinders worden beschreven. Begrippen als waard- en nektarplant worden uitgelegd. Ook wordt kort ingegaan

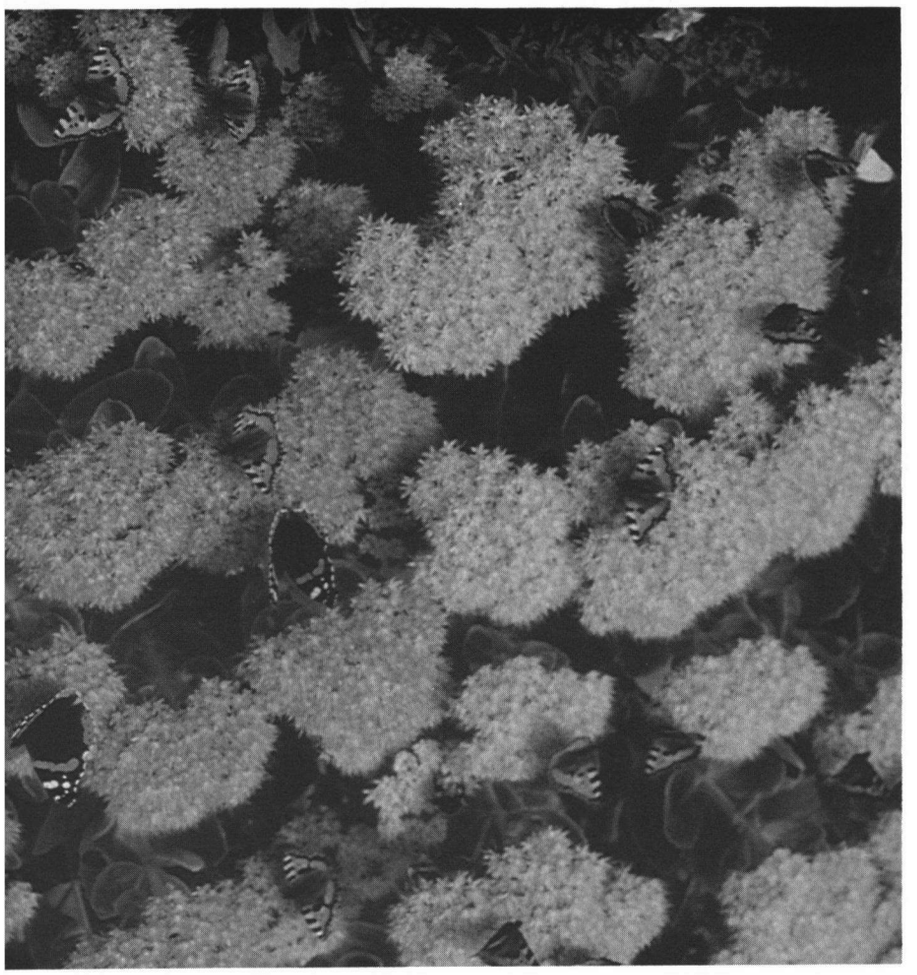

Een perkje met Hemelsleutel betekent voor vlinders een eerste klas restaurant.
Foto Henk Harmsen

op de achteruitgang van de vlinderstand in Nederland door onder andere het veranderd landgebruik.

Om een indruk te krijgen van de grote verschillen die er tussen soorten bestaan, worden een paar vlindersoorten, die tot verschillende families behoren, apart belicht.
Iedere vlindersoort stelt specifieke eisen aan haar omgeving. De algemeen geldende levensvoorwaarden zijn op een rij gezet.
Het doel van dit boek is immers een bijdrage te leveren aan het behoud en herstel van de vlinderstand in Nederland, middels het 'vlindervriendelijk' inrichten van tuinen!

In het tweede gedeelte van *Uw tuin vol vlinders* behandelen we een zeer speciale vormgeving van de tuin. Deze vormgeving probeert de eisen die vlinders stellen te combineren met een scala van verlangens die de menselijke tuingebruiker kan koesteren. In kort bestek nemen we de hele tuinaanleg door. Zowel een gedeeltelijke als een totale vernieuwing van de tuin komen hier ter sprake.

Om te voldoen aan de hierboven vermelde algemeen geldende levensvoorwaarden wordt aandacht geschonken aan afwisseling in hoog en laag (zowel in bodemreliëf als in beplantingshoogte) en afwisseling in bloeitijden, licht en schaduw. Ook vliegruimte, luwte, warmte, gelegenheid tot overwinteren, oriëntatiemogelijkheid, vocht- en voedselaanbod voor de rups en voor de vlinder, komen aan bod.

De nektarplantenlijst van *Vlinders in uw tuin* is terdege uitgebreid. Bovendien sluit de lijst beter aan op wat kwekerijen te bieden hebben. De lijst geeft meer inzicht in de toepassing van het plantmateriaal doordat vele kenmerken van de planten vermeld staan. Giftigheid, standplaats-eisen en specifieke waarden voor de tuinbezitter komen aan de orde. Daarbij moet u denken aan eigenschappen als geurigheid, sierwaarde van blad en vrucht, wintergroen of bladverliezend karakter en natuurlijk ook bloeitijd, hoogte en kleur. Nektarplanten worden aangetroffen onder bomen, heesters, vaste planten, bol- en knolgewassen, één- en tweejarige planten.

Uiteraard ontbreken enige tuinontwerpen niet. Zij zijn geheel anders van opzet dan in *Vlinders in uw tuin*. Er wordt uitgegaan van

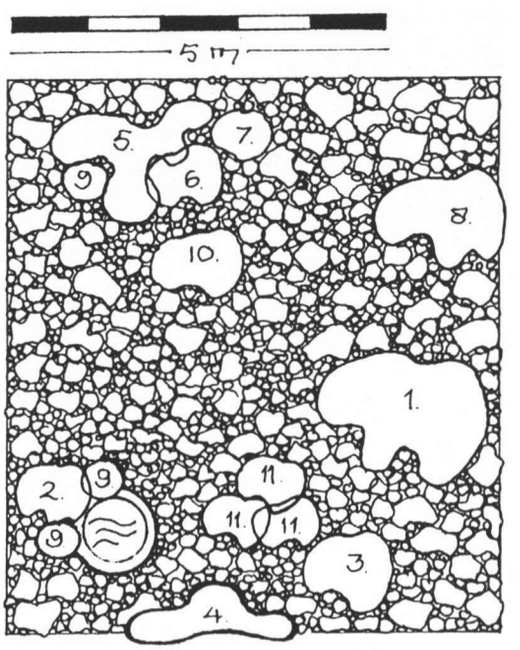

Schematisch voorbeeld van een tuin. Het keienbed warmt snel op, zodat er van april tot oktober voor vlinders iets te beleven valt. De volgende planten staat erin, in volgorde van bloeitijd:

1. Viburnum burkwoodii
2. Salix purpurea 'gracilis'
3. Crambe cordifolia
4. Thymus serpyllum
5. Lavandula 'Munstead var.'
6. Origanum hybr. 'Nymphenburg'
7. Eryngium tripartitium
8. Buddleja davidii 'Darts Papillon Blue'
9. Kniphofia 'Shining Sceptre'
10. Sedum spectabile 'Rosenteller'
11. Hedera helix 'Arborescens'

Voorbeeld hoe de tuin eruit kan komen te zien. In het boek zelf is deze tekening in kleur afgebeeld.

kleine groepen van vaste planten en/of heesters, die gemakkelijk in een bestaande opzet ingevoerd kunnen worden. De voorstellen worden vergezeld van fraaie perspektieftekeningen in kleur, die een goed beeld geven van hoe de tuin eruit kan komen te zien. Een enkel ontwerp wordt uitgebreid besproken: een voortuin in een landelijk gebied.
Voor aanleg en onderhoud van allerlei onderdelen als paden, gazon of bloemenwei, heestergroep of haag en klimplanten, maar ook voor tuinen met een heel verschillend gebruik of karakter, worden nieuwe suggesties gedaan ten pleziere van vlinder en mens.

We willen graag waarschuwen voor te hoog gespannen verwachtingen. Of veel vlinders uw tuin zullen bezoeken hangt van veel faktoren af, waar wij vaak geen invloed op hebben, zoals de omgeving waarin de tuin ligt. Bovendien zijn vlinders erg kieskeurige dieren. We geven beslist geen garanties!

Al met al is *Uw tuin vol vlinders* een boek, dat geschikt is voor beginners en meer ervaren tuinlieden. Voor mensen die meer over tuinieren willen weten is er een literatuurlijst met aanvullende tuinboeken opgenomen.

***Uw tuin vol vlinders* telt 64 pagina's in kleur. U kunt het bij De Vlinderstichting bestellen door overmaking van *f* 22,50 (donateurs betalen *f* 19,90) + *f* 3,50 administratiekosten op gironummer 513.44.25 t.n.v. De Vlinderstichting te Wageningen. Zodra het van de pers rolt krijgt u het opgestuurd.**

SUMMARY
The successful booklet *Butterflies in your garden* has received a follow-up: *Your garden full of butterflies*. The authors of this new book give a description of the revised content.